

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2004-02-13

Områdesnummer: NRO 20 114

Områdesnamn: Högbergåravinerna

Kommun: Borlänge (2081)

Kartblad: 12F NV

Area: ca 114 ha, varav allt är land

Naturgeografisk region: 30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m.

Riksvärde:

Ravin
Skvalrännor
Flora

Värdeomdöme: Den under lång tid väsentligen orörda skogen i ravinen innehåller en för länet unik sammansättning hänsynskrävande och sällsynta växter. Dessa arter har på senare år missgynnats framför allt av skogsbruket genom att denna typ av lokaler har utsatts för avverkning, vilket förändrar lokalklimatet på ett sätt som omöjliggör de känsliga växtarternas fortlevnad. I slutningen söder om Åselby fåbodar påträffas en serie skvalrännor som ofta är mer än 10 meter djupa. Det tydligt utbildade rännsystemet har ett stort värde för tolkningen av landisens avsmältningsförlopp.

Huvudkriterier: B, C

Stödkriterier: Naturlighet, kontinuitet, raritet, funktion – betydelse för fauna och flora.

Förutsättningar för bevarande: Värdena kan påverkas negativt av all form av skogsbruk inom det avgränsade området. Speciella klimatologiska förhållanden utgör förutsättning för lavarnas överlevnad och yttre påverkan i form av ökat ljusinsläpp, skogsgödsling m.m. vore förödande. Försurning samt förändringar i bäckens hydrologi kan också ge negativa effekter.

Säkerställande: -

Områdets huvuddrag: Högbergsån, i nordslutningen av Idkerbergs klack, är djupt nedskuren i förhållande till omgivningen. I det övre loppet begränsas ravinen av lodräta bergväggar och i det nedre är ravinen V-format nedskuren i moränen. Sannolikt har ravinen utskulpterats av kraftiga smältvattenströmmar i samband med inlandsisens avsmältningsskede.

I ravinens botten växer grov granskog medan slutningarna har ett stort inslag av grov asp, sälg och björk. Det fuktiga lokalklimatet har givit upphov till en särpräglad flora. Oceaniska lavar påträffas, t ex norsk näverlav och violettgrå tagellav. Av intressanta kärleväxter kan nämnas sötgräs, dvärghäxört, torta och vårärt.

I slutningen söder om Åselby fåbodar påträffas en serie skvalrännor som ofta är mer än 10 meter djupa. Mot öster övergår de i typer som mer liknar slukrännor. Vid rännornas mynning ligger ett grusfält uppbyggt av kullar liknande kames. Det tydligt utbildade rännsystemet har ett stort värde för tolkningen av landisens avsmältningsförlopp.

Anmärkningar: Högbergsåravinen är upptagen som objekt 30, klass I, i länets naturvårdsprogram.

Referenser:

Länsstyrelsen i Kopparbergs län, 1988: *Naturvårdsprogram för Kopparbergs län*. N 1988:1.

Ingelög, T, m fl. 1984: *Floravård i skogsbruket, del 1-3*.